

ће вратити право коришћења на раније додијељеном земљишту или осигурати накнаду.

Члан 90.

Уколико је трећа страна *bona fide* започела изградњу на земљишту које је предмет ревизије или ако је земљиште приведено намјени, општина ће компензовати подносиоца захтјева било путем новчане накнаде у складу са чланом 69. овог закона, или путем додјеле земљишне парцеле која је подударна по величини, функцији, вриједности, локацији итд, зависно од избора подносиоца захтјева.

Уколико је предметно земљиште додијељено трећој страни или трећа страна није започела грађевинске радове на земљишту, општина ће јој вратити новчани износ дат на име дјакбине који је платила за стицање права коришћења или јој обезбиједити алтернативну земљишну парцелу без накнаде.

У сврху примјене члана 87. става 3. овог закона, подносиоцем захтјева који није пристао на престанак тог права сматраће се сваки подносилац захтјева који није примио накнаду у складу са Законом о експропријацији. Подносиоце захтјева неће обавезивати никаква сагласност или договор о накнади који је постигао правни заступник којег је именовала општина док је подносилац захтјева био расељен или избјеглица.

Подносилац захтјева који утврди да је његова сагласност добијена примјеном сile, пријетње или у заблуди, покреће поступак пред надлежним судом.

Приликом утврђивања висине накнаде из овог члана, општински орган управе додијељује износ накнаде који подносиоцу припада по члану 69. став 4 овог закона умањен за износ дјелимичне накнаде која је већ исплаћена подносиоцу.

Члан 91.

Додјела грађевинског земљишта у складу са чланом 90. биће ослобођена услова које прописује члан 46. као и обавезе плаћања накнаде уколико је подносилац захтјева платио такву накнаду прије отказивања њеног/његовог права коришћења земљишта у државном власништву ради грађења.

Члан 92.

Одредбе о накнади за уређење и коришћење градског грађевинског земљишта које су донесене прије ступања на снагу овог закона, биће усклађене са одредбама овог закона у року од године дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 93.

Општинско вијеће ће донијети одлуку о утврђивању другог грађевинског земљишта из члана 76. овог закона у року од године дана од дана ступања на снагу овог закона, за она подручја за која су донесени планови из члана 76. став 2. овог закона.

Члан 94.

Поступци који су покренuti по захтјеву за додјелу грађевинског земљишта у државној својини ради грађења, прије ступања на снагу овог закона, биће окончани у складу са одредбама Закона о грађевинском земљишту ("Службени лист СР БиХ", бр. 34/86 и 1/90, и 29/90 и "Службени лист РБиХ", бр. 3/93 и 13/94), уколико је првостепено рјешење о додели земљишта донесено прије ступања на снагу овог закона.

Уколико се првостепено рјешење о додели неизграђеног грађевинског земљишта из претходног става поништи у другостепеном поступку, или у управном спору, нови поступак ће бити покренут у складу са одредбама овог закона.

Члан 95.

Даном ступања на снагу овог закона престаје важити Закон о грађевинском земљишту ("Службени лист СРБиХ", бр. 34/86, 1/90, и 29/90 и "Службени лист РБиХ", бр. 3/93 и 13/94), као и сви подзаконски акти који су у супротности са одредбама овог закона.

Федерални министар просторног уређења и околине и друга надлежна министарства овлашћују се да у року од 30 дана од дана објављивања овог закона донесу подзаконске акте за провођење овог закона.

Члан 96.

Ступањем на снагу овог закона, по сили закона престаје државна својина на грађевинском земљишту које није приведено намјени у складу са просторним планом, а у

друштвену, сада државну својину је прешло на основу одлуке општине.

Престанак својине из става 1. овог члана, као и успостављање ранијег имовинско-правног односа, утврђује се рјешењем општинског органа управе надлежног за имовинско-правне односе.

Рјешење из става 2. овог члана се може оспоравати жалбом у поступку пред органом управе Федерације Босне и Херцеговине надлежним за имовинско-правне послове.

Правоснажно рјешење из става 2. овог члана доставља се по службеној дужности органу надлежном за евидентирање права на некретнинама на провођење.

Члан 97.

Овај закон ступа на снагу 16. маја 2003. године и без одгађања се објављује у "Службеним новинама Федерације БиХ".

Предсједавајући Дома народа Парламента Федерације БиХ Славко Матић , с. р.	Предсједавајући Представничког дома Парламента Федерације БиХ Мухамед Ибрахимовић , с. р.
--	---

На основу члана IV.B.7. a) (IV) Устава Федерације Босне и Херцеговине, доносим

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O GRAĐEVINSKOM ZEMLJIŠTU FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Проглашава се Закон о грађевинском земљишту Федерације Босне и Херцеговине који је донио Парламент Федерације БиХ на сједници Представничког дома од 5. јануара 2004. године и на сједници Дома народа од 3. децембра 2003. године.

Broj 01-02-696/05 18. новембра 2005. године Сарајево	Predsjednik Federacije BiH Niko Lozančić, s. r.
--	---

ZAKON

O GRAĐEVINSKOM ZEMLJIŠTU FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

I - OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se uslovi i način sticanja prava na земљишту u градовима i насељима градског карактера i другим подručjima predviđenim za stambenu i drugu kompleksnu izgradnju, vrijeme prestanka tih prava, način korištenja i upravljanja kao i naknade za korištenje ovog земљишta.

Član 2.

Gradskim грађевинским земљиштем u smislu ovog zakona smatra se izgrađeno i neizgrađeno земљиште u градовима i насељима градског карактера, koje je planovima za prostorno uređenje i urbanističkim planovima namijenjeno za izgradnju objekata u skladu sa odredbama Zakona o prostornom uređenju ("Službene novine Federacije BiH", broj 52/02).

Ostalo грађевинско земљиште u smislu ovog zakona je izgrađeno i neizgrađeno земљиште namijenjeno za izgradnju objekata u skladu sa odredbama Zakona o prostornom uređenju, a koje se nalazi van zona gradskog грађевинског земљишta, odnosno van градova i насељa градског карактера.

Član 3.

Izgradnja градова i насељa градског карактера na gradskom грађevinskom земљишtu i ostalom грађevinskom земљишtu obavljaju se u skladu sa prostornim planom i smatra se općim interesom.

Član 4.

Gradsko грађevinsko земљиште može biti u državnom i privatnom vlasništvu.

Gradskim грађевинским земљишtem u privatnoj svojini smatra se:

- izgrađeno gradsko грађevinsko земљишte i to земљишte ispod objekta i земљишte koje služi za redovnu upotrebu

објекта, односно земљиште на којем је до сада постојало trajno право коришћења и према члану 39., те земљиште из члана 96. ovoga zakona.

Član 5.

На градском грађевинском земљишту могу се стечи и права одредена законом.

Član 6.

Опćina управља и располаже градским грађевинским земљиштем у државној својини на начин и под условима предвиденим законом и прописима донесеним на основу закона.

Član 7.

Градско грађевинско земљиште у приватном власништву је у промету.

Градским грађевинским земљиштем у приватној својини располажу власници, само уз ограничења и под увјетима прописаним другим relevantним zakonima.

Član 8.

Уређење градског грађевинског земљишта у државној својини до привodenja намјени, опćina може повjeriti привредном društvu ili drugom pravnom licu koje испунијава uslove za obavljanje tih poslova u skladu sa važećim zakonom.

Опćina не може prenijeti на друго правно лице право dodjeljivanja градског грађевинског земљишта на коришћење.

Član 9.

Правни послови о отуденju, prenosu, opterećenju i zakupu градског грађевинског земљишта zaključeni protivno ограничењима која су прописана ovim zakonom, ništavu su.

Član 10.

Заштита права на градском грађевинском земљишту ostvaruje se u postupku pred redovnim sudom, ako zakonom nije drukčije određeno.

Član 11.

Градским грађевинским земљиштем у државном власништву може се располагати само на начин и под условима прописаним ovim zakonom и прописима донесеним на основу ovoga zakona.

II - GRADSKO GRAĐEVINSKO ZEMLJIŠTE

Član 12.

Градско грађевинско земљиште одређује опćinsko vijeće i може се odrediti као:

1. земљиште које је pretežno izgrađeno i као такво чини prostorno funkcionalnu cjelinu u gradu i naselju градског karaktera;
2. земљиште обухваћено granicama urbanističkog plana grada, односно naselja градског karaktera које је predviđeno за proširenje grada, односно naselja;
3. земљиште на drugim područjima predviđenim за stambenu i drugu izgradnju (prigradska naselja ili друга veća naselja, rekreaciono-turistički centri, područja namijenjena za izgradnju kuća za odmor i oporavak i druge slične namjene).

Kao градско грађевинско земљиште из алинеја 1. i 2. prethodnog stava može se odrediti само земљиште за које је донесен prostorni plan ili urbanistički plan, према коме ће се изградња и uređenje земљишта која је predviđena srednjoročnim планом опćine, u cjelini ili većim dijelom izvršiti najkasnije u roku od pet godina.

Земљиште из алинеје 3. stav 1. ovog člana može se odrediti kao градско грађевинско земљиште само ако је за то područje донесен prostorni plan према коме ће се izgradnja i uređenje земљишта која је predviđena srednjoročnim планом опćine, u cjelini ili u pretežnom dijelu izvršiti u roku od pet godina.

Član 13.

Prije donošenja odluke o utvrđivanju градског грађевинског земљишта које је prethodno korišteno u poljoprivredne svrhe, опćinsko vijeće ће pribaviti saglasnost nadležnog Ministarstva.

Član 14.

Odluka o određivanju градског грађевинског земљишта сadrži detaljan opis granice обухваћеног земљишта i podatke o parcelama i vlasnicima iz katastra nekretnina, односно podatke iz земљишне knjige ili из katastra nekretnina na području које nema katastar nekretnina, односно земљишну knjigu.

Sastavni dio odluke iz prethodnog stava je kopija katastarskog plana u koju su ucrtane sve parcele obuhvaćene tom odlukom.

Odluka iz stava 1. ovoga člana dostavlja se na provedbu nadležnom суду који vodi земљишне knjige, односно katastru.

Član 15.

Odlukom o određivanju градског грађевинског земљишта ne mijenja se oblik svojine na земљишту које se određuje kao градско грађевинско земљиште.

Član 16.

Općinsko vijeće može neizgrađeno градевинско земљиште u državnoj svojini dodjeljivati fizičkim i pravnim licima na korišćenje radi izgradnje trajnih грађевина u skladu sa prostornim planom.

Prije dodjele грађевinskog земљишта, опćinsko vijeće ће pribaviti mišljenje javnog pravobranioца којим se potvrđuje да je predložena dodjela u skladu sa važećim zakonima te da su procedure koje predviđa ovaj zakon ispoštovane u cijelosti.

Nadležni pravobranilac je dužan u roku od 15 dana od dostavljenog nacrta odluke dostaviti своje mišljenje.

Općinsko vijeće može izuzeti градско грађевинско земљиште u privatnoj svojini u postupku eksproprijacije.

Prije izuzimanja земљишта iz prethodnog stava ovog člana, опćinsko vijeće ће ponuditi ranijem vlasniku земљишта da se izjasni da li će koristiti право prvenstva u gradnji objekta u skladu sa prostornim planom.

Član 17.

Право korišćenja земљишта radi građenja ovlašćuje njegovog nosioca da na градском грађевинском земљишту izgradi gradevinu prema uslovima određenim u odobrenju za gradenje u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju.

Право korišćenja земљишта radi građenja које je stekao raniji vlasnik земљишta na osnovu prvenstvenog prava može se prenijeti na krug lica utvrđen čl. 36. i 37. ovog zakona a na osnovu naslijeda то право prelimari na ovde određeni krug zakonskih nasljednika u skladu sa Zakonom o nasljeđivanju - "Prečišćeni tekst" ("Službeni list SR BiH", br. 7/80 i 15/80).

Član 18.

Privredno društvo i друго правно лице može prenijeti neizgrađeno градско грађevinsko земљиште radi privodenja trajnoj namjeni predviđenoj odgovarajućim planom (u dalnjem tekstu: trajna namjena), same na općinu.

Prenos земљишта, iz prethodnog stava, vrši se bez naknade ili uz naknadu samo do visine vrijednosti ulaganja u земљиште које se prenosi.

Član 19.

Oblik i površina parcele градског грађevinskog земљишта može se mijenjati само u skladu sa postupkom privodenja земљишta namjeni, na osnovu prostornog plana ili plana parcelacije.

III - PRAVA RANIJIH VLASNIKA NA GRADSKOM GRAĐEVINSKOM ZEMLJIŠTU

Član 20.

Na neizgrađenom градском грађевинском земљишtu u državnoj svojini raniji vlasnik ima sljedeća prava:

- privremeno pravo korišćenja neizgrađenog градског грађevinskog земљишta do preuzimanja (u dalnjem tekstu: privremeno pravo korišćenja земљишta);
- prvenstveno pravo korišćenja neizgrađenog градског грађevinskog земљишta radi građenja (u dalnjem tekstu: prvenstveno pravo korišćenja земљишta radi građenja).

Ranijim vlasnikom neizgrađenog градског грађevinskog земљишta, које je državna svojina, smatra se:

- лице које је u vrijeme prelaska грађевinskog земљишta u društvenu, sada državnu svojinu imalo uknjiženo pravo svojine u katastru nekretnina, odnosno земљишним knjigama;
- лице које se utvrdi da je bilo vlasnik u vrijeme prelaska грађевinskog земљишta u društvenu, sada državnu svojinu;
- лице на које je raniji vlasnik do dana prelaska грађевinskog земљишta u društvenu, sada državnu svojinu prenio pravo korišćenja грађевinskog земљишta

na osnovu ugovora na kome su pravovaljani potpsi ovjereni od nadležnog organa, ili ako je ugovorena cijena isplaćena preko banke, odnosno putem pošte, ili ako je sticalac plaćao porez odnosno doprinos na to zemljište.

a) Privremeno pravo korištenja zemljišta

Član 21.

Raniji vlasnik, odnosno nosilac privremenog prava korištenja zemljišta, ima pravo da koristi sve do preuzimanja iz njegovog posjeda neizgrađeno gradsko građevinsko zemljište na način kojim se ne otežava privodenje zemljišta trajnoj namjeni.

Nosilac privremenog prava korištenja zemljišta može uz odobrenje nadležnog općinskog organa uprave da na tom zemljištu podigne privremenu građevinu za svoje potrebe.

Nosilac privremenog prava korištenja zemljišta može i drugome ustupiti na privremeno korištenje neizgrađeno gradsko građevinsko zemljište ali samo za poljoprivrednu obradu.

Član 22.

Pravne odnose u pogledu korištenja neizgrađenog gradskog građevinskog zemljišta, u slučaju spora između više nosilaca privremenog prava korištenja zemljišta, uređuje nadležni sud bez promjene oblika i veličine katastarske parcele.

U slučaju spora oko uređenja meda na gradskom građevinskom zemljištu koje je privedeno namjeni u skladu sa prostornim planom rješava općinski organ uprave nadležan za imovinsko-pravne poslove.

Član 23.

Raniji vlasnik može privremeno pravo korištenja građevinskog zemljišta u državnom vlasništvu prenijeti samo na bračnog druga, potomke, usvojenu djecu i njihove potomke, roditelje i usvojitelje.

Bračni drug, potomci, usvojena djeca i njihovi potomci, roditelji i usvojitelji mogu na način predviđen zakonom prenositi privremeno pravo korištenja građevinskog zemljišta u državnom vlasništvu samo na svoje potomke, usvojenu djecu i bračnog druga.

Privremeno pravo korištenja zemljišta nasljeđuju zakonski nasljednici ranijeg vlasnika, kao i zakonski nasljednici lica na koje je raniji vlasnik prenio to pravo na način predviđen zakonom.

Odredbe prethodnih stavova ovog člana primjenjuju se i na ranije vlasnike zemljišta koje je postalo društvena svojina po ranijim propisima, kao i na lica iz člana 20. stav 2. ovog zakona.

Član 24.

Općinsko vijeće donosi rješenje o preuzimanju iz posjeda neizgrađenog gradskog građevinskog zemljišta radi privodenja trajnoj namjeni, odnosno radi uređenja za građenje.

U postupku preuzimanja zemljišta, saslušat će se raniji vlasnik, odnosno nosilac privremenog prava korištenja zemljišta.

Protiv rješenja o preuzimanju zemljišta ne može se izjaviti žalba ali se može pokrenuti upravni spor.

Član 25.

Raniji vlasnik neizgrađenog gradskog građevinskog zemljišta u državnoj svojini odnosno nosilac privremenog prava korištenja zemljišta i prije donošenja rješenja o preuzimanju zemljišta može ponuditi neizgrađeno gradsko građevinsko zemljište općini, a općina ima prvenstveno pravo preuzimanja tog zemljišta.

Ukoliko općinsko vijeće ne prihvati ponudu iz prethodnog stava, raniji vlasnik može prenijeti pravo korištenja na treća lica ali ne po nižoj cijeni od one koja je ponudena općini.

Član 26.

Ako je gradsko građevinsko zemljište prešlo u posjed fizičkog ili pravnog lica bez pravnog osnova, a raniji vlasnik u roku od pet godina od saznanja za gubitak posjeda, odnosno najkasnije u roku od deset godina, ne podnese tužbu odnosno zahtjev da mu se zemljište vrati ili platí naknada, gubi privremeno pravo korištenja zemljišta bez prava na naknadu.

Gubitak privremenog prava korištenja iz razloga navedenih u prethodnom stavu utvrđuje rješenjem općinski organ uprave nadležan za imovinsko-pravne poslove.

Pravo iz prethodnog stava ne gubi se ako je gradsko građevinsko zemljište prešlo u posjed fizičkog ili pravnog lica izvršenjem krivičnog djela ili privrednog prestupa.

b) Prvenstveno pravo korištenja zemljišta radi građenja

Član 27.

Raniji vlasnik ima prvenstveno pravo korištenja zemljišta radi građenja na građevinskoj parceli čija je trajna namjena izgradnja zgrade na koju po zakonu može imati pravo svojine.

Prvenstveno pravo korištenja zemljišta radi građenja iz prethodnog stava se prenosi i nasljeđuje zajedno sa privremenim pravom korištenja zemljišta.

Član 28.

U skladu sa odredbama člana 32. ovog zakona, pravni sljednici ranijeg vlasnika koji nije ostvario prvenstveno pravo korištenja zemljišta radi građenja mogu to pravo ostvariti svaki na jednoj građevinskoj parceli, ako takvih parcela ima dovoljno.

Član 29.

Zahtjev za ostvarenje prvenstvenog prava korištenja zemljišta radi građenja raniji vlasnik, odnosno njegovi pravni sljednici, mogu podnijeti najkasnije prilikom njihovog saslušanja u postupku preuzimanja gradskog neizgrađenog građevinskog zemljišta.

O zahtjevu za ostvarenje prvenstvenog prava korištenja zemljišta radi građenja rješava općinski organ uprave nadležan za imovinsko-pravne poslove.

Organ iz prethodnog stava ovog člana će i prije pokretanja postupka za preuzimanje neizgrađenog gradskog građevinskog zemljišta, pozvati ranijeg vlasnika da se izjasni da li traži ostvarenje prvenstvenog prava korištenja zemljišta radi građenja, pa ako vlasnik to zatraži svoje pravo će ostvariti u skladu sa čl. 27. i 28. ovog zakona.

Član 30.

Prvenstveno pravo korištenja zemljišta radi građenja ima raniji vlasnik neizgrađenog gradskog građevinskog zemljišta koje obuhvata više od polovine površine građevinske parcele i ako ukupna površina zemljišta koje je bilo u njegovom vlasništvu nije manja od površine građevinske parcele.

Raniji vlasniku neizgrađenog gradskog građevinskog zemljišta koji nije mogao ostvariti prvenstveno pravo korištenja zemljišta radi građenja zbog toga što ne ispunjava prvi uslov iz prethodnog stava ili zbog toga što na tom zemljištu nije predviđena izgradnja porodičnih stambenih zgrada, po njegovom zahtjevu, može općinsko vijeće bez konkursa, pod uslovima koji su utvrđeni njenom odlukom, dodijeliti radi građenja drugu građevinsku parcelu.

Po zahtjevu iz prethodnog stava rješava općinsko vijeće.

Član 31.

Ako gradsko građevinsko zemljište obuhvata onoliko građevinskih parcela koliko ima ranijih suvlasnika, svaki od njih ima prvenstveno pravo korištenja zemljišta radi građenja na po jednoj građevinskoj parceli pod uslovom da njegov idealni dio nije manji od površine pojedinačne građevinske parcele ili ako građevinske parcele obuhvataju više od polovine površine zemljišta koje je bilo u njihovom suvlasništvu.

Član 32.

Ako gradsko građevinsko zemljište obuhvata samo jednu građevinsku parcelu a nijedan raniji suvlasnik prema svom idealnom dijelu po odredbama ovog zakona ne ispunjava opće uslove za sticanje prvenstvenog prava korištenja zemljišta radi građenja, ovo pravo se utvrđuje prema sporazumu ranijih suvlasnika.

Raniji suvlasnici mogu se sporazumjeti da se prvenstveno pravo korištenja zemljišta radi građenja prizna jednom, većem broju suvlasnika ili svim suvlasnicima, ako je na toj parceli dozvoljena izgradnja zgrade koju bi oni po zakonu mogli imati u vlasništvu.

Ako raniji suvlasnici ne postignu sporazum prvenstveno pravo korištenja zemljišta radi građenja ostvaruje se prema odredbama Zakona o vlasničko-pravnim odnosima ("Službene novine Federacije BiH", broj 6/98).

Član 33.

Ako neizgrađeno gradsko građevinsko zemljište ne obuhvata toliko građevinskih parcela koliko ima ranijih suvlasnika, prvenstveno pravo korištenja zemljišta radi građenja imaju oni raniji suvlasnici koji ispunjavaju uslove iz člana 31. ovog zakona.

Član 34.

Ako uslove iz člana 31. ovog zakona ne ispunjava ni jedan raniji svlasnik ili ih ne ispunjava onoliko ranijih svlasnika koliko ima grdevinskih parcela, na njih se primjenjuju odredbe člana 32. ovog zakona.

Odredbe člana 32. ovog zakona primjenjuju se i u slučaju kada uslove iz člana 31. ovog zakona ispunjava više ranijih svlasnika nego što ima grdevinskih parcela.

Član 35.

Ako grdevinske parcele, koje su bile u svlasništvu, ne obuhvataju više od polovine zemljišta ili ako na zemljištu nije predviđena izgradnja porodičnih stambenih zgrada shodno se primjenjuju odredbe člana 30. st. 2. i 3. ovog zakona.

Odredbe prethodnog stava se primjenjuju i u slučaju kada zbog manjeg broja grdevinskih parcela nije priznato prvenstveno pravo korištenja zemljišta radi građenja svim ranijim svlasnicima koji ispunjavaju uslove iz člana 31. ovog zakona.

Član 36.

Ostvareno prvenstveno pravo korištenja zemljišta radi građenja raniji vlasnik može prenijeti pravnim poslom samo na bračnog druga, potomke, usvojenike i njihove potomke, roditelje i usvojitelje u skladu sa zakonom.

Bračni drug, potomci, usvojenici i njihovi potomci, roditelji i usvojitelji mogu pravo iz prethodnog stava prenijeti pravnim poslom samo na svoje potomke i usvojenike i na bračnog druga.

Član 37.

Prvenstveno pravo korištenja zemljišta radi građenja nasljeđuju pod općim uslovima, samo oni zakonski nasljednici koji su članovi porodičnog domaćinstva ranijeg vlasnika, odnosno lica iz člana 36. stav 1.

Potomci, usvojenici i njihovi potomci, roditelji i usvojitelji nasljeđuju prvenstveno pravo korištenja zemljišta radi građenja koje je raniji vlasnik stekao na osnovu prvenstvenog prava i kad nisu članovi porodičnog domaćinstva.

Ako pravo iz prethodnih stavova nasljeđi više lica, shodno se primjenjuju odredbe člana 32. ovog zakona.

Odredbe prethodnih stavova primjenjuju se i na ranije vlasnike zemljišta koje je postalo državna, ranije društvena svojina po ranijim propisima, kao i na lica iz člana 20. stav 2. ovog zakona.

Član 38.

Lice koje je steklo pravo korištenja zemljišta radi građenja na osnovu prvenstvenog prava korištenja zemljišta radi građenja iz prethodnog člana, odnosno njegov pravni sljednik, može uz saglasnost Općinskog vijeća zaključiti ugovor o zajedničkoj izgradnji sa pravnim i fizičkim licem koje ne spada u krug lica iz prethodnog člana ukoliko po ugovoru stiče pravo svojine na posebnom dijelu zgrade koji po vrijednosti nije manji od dijela zgrade na kome stiče pravo svojine, odnosno pravo raspolaganja njegov ortak.

U slučaju iz prethodnog stava, svaki etažni vlasnik zgrade stiče pravo zajedničkog vlasništva na zemljištu pod zgradom i zemljištu koje služi za njenu redovnu upotrebu, u skladu sa namjenom zemljišta i posebnih dijelova zgrade.

c) Prenošenje trajnog prava korištenja u privatno vlasništvo**Član 39.**

Vlasnik zgrade ili posebnog dijela zgrade stupanjem na snagu ovoga zakona stiče pravo vlasništva na zemljištu, pod zgradom i na onoj površini zemljišta koje je prostornim planom ili planom parcelacije utvrđeno da služi za redovnu upotrebu zgrade, izuzev slučajeva koji su predmet revizije u skladu sa čl. 87. do 92. prijelaznih odredaba ovoga zakona.

Ako prostornim planom ili planom parcelacije nije utvrđena površina zemljišta koje je potrebno za redovnu upotrebu zgrade, tu površinu utvrđuje rješenjem općinski organ uprave nadležan za imovinsko-pravne poslove uz pribavljenio mišljenje općinskog organa uprave nadležnog za poslove urbanizma.

Član 40.

Ako su prostornim planom ili planom parcelacije obrazovane nove grdevinske parcele, općinsko vijeće može, u svrhu utvrđivanja prava korištenja zemljišta radi građenja u korist

drugog lica, izuzet dio zemljišta koje je bilo u sastavu izgradene grdevinske parcele, ako se time ne smanjuje površina zemljišta koje je neophodno za redovnu upotrebu izgradene zgrade.

Zemljište koje je neophodno za redovnu upotrebu izgradene zgrade u smislu prethodnog stava, a koje nije određeno prostornim planom ili planom parcelacije, određuje se na način propisan u članu 39. stavu 2.

Član 41.

Pravo svojine na gradskom grdevinskom zemljištu može se prenijeti, otuđiti, naslijediti ili opteretiti samo zajedno sa zgradom.

U slučaju eksproprijacije zgrade, rješenjem o eksproprijaciji utvrđuje se da ranjem vlasniku prestaje pravo svojine na zemljištu pod zgradom i zemljištu koje je služilo za redovnu upotrebu zgrade.

IV - ПРАВА ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА И ДРУГИХ ПРАВНИХ ЛИЦА НА НЕИЗГРАДЕНОМ ГРАДСКОМ ГРАДЕВИНСКОМ ЗЕМЉИШТУ**Član 42.**

Privredna društva i druga pravna lica imaju prvenstveno pravo građenja na gradskom grdevinskom zemljištu na kojem imaju pravo korištenja u skladu sa prostornim planom.

Član 43.

Na neizgrađenom grdevinskom zemljištu koje koriste privredno društvo i druga pravna lica, shodno se primjenjuju čl. 21., 24., 25. i 42. ovog zakona.

V - УПРАВЉАЊЕ И РАСПОЛАГАЊЕ ГРАДСКИМ ГРАДЕВИНСКИМ ЗЕМЉИШТЕМ**a) Sticanje prava korištenja zemljišta radi građenja****Član 44.**

Općinsko vijeće dodjeljuje neizgrađeno gradsko grdevinsko zemljište radi izgradnje građevina uz pravičnu naknadu.

Član 45.

Gradsko grdevinsko zemljište dodjeljuje se na korištenje radi građenja na osnovu javnog konkursa koji se objavljuje u sredstvima javnog informisanja, pod uslovima, na način i u postupku propisanim ovim zakonom i na osnovu njega donešenim propisima.

Neposrednom pogodbom gradsko grdevinsko zemljište dodjeljuje se na korištenje za izgradnju:

- vojnih objekata i objekata za službene potrebe državnih organa (nije moguća dodjela u cilju stambene izgradnje);
- objekata za potrebe stranih diplomatskih i konzularnih predstavništava;
- objekata komunalne infrastrukture.

Fizičkim osobama se ne može dodjeljivati gradsko grdevinsko zemljište neposrednom pogodbom. Izuzetno, fizičkom licu se može dodjeliti neposrednom pogodbom druga parcela u postupku naknade za eksproprijsano i izuzeto zemljište u skladu sa ovim zakonom.

Član 46.

Uslovi i način dodjele gradskog grdevinskog zemljišta na korištenje radi građenja, kao i postupak i kriteriji za određivanje prava prvenstva na konkursu, odnosno neposredne pogodbe, uređuju se odlukom općinskog vijeća u skladu sa programom stambene i ostale izgradnje u općini.

Odlukom iz prethodnog stava propisuju se bliža mjerila za određivanje naknade za dodjeljeno gradsko grdevinsko zemljište na korištenje i za određivanje naknade za stvarne troškove uređenja gradskog grdevinskog zemljišta.

Odlukom iz stava 1. ovog člana određuju se pojedini poslovi koje vrši ovlašteno pravno lice (provodenje konkursa, zaključivanje ugovora i sl.)

Ako se gradsko grdevinsko zemljište dodjeljuje na korištenje radi građenja na osnovu konkursa, mjerila za određivanje prvenstva moraju biti u skladu sa utvrđenom politikom stambene i druge izgradnje u općini i obezbjeđivati racionalno korištenje gradskog grdevinskog zemljišta, kao i ostvarivanje drugih općih interesa u izgradnji i uređenju prostora.

Градско грађевинско земљиште у државном власniшtvу neće se prioritetno dodjeljivati licima ili članovima njihovog porodičnog domaćinstva koji su bili nosioci stanarskih prava ili vlasnici imovine koja se koristila u stambene svrhe na dan 30. aprila 1991. godine.

Kada se градско грађевинско земљиште dodjeljuje na korištenje radi građenja građanima na osnovu javnog konkursa za izgradnju porodičnih stambenih zgrada, pored mjerila iz prethodnog stava mogu se uzeti u obzir stambene potrebe lica koja učestvuju na konkursu, njihovo socijalno stanje, primanja, broj članova porodice i sl.

Konkursna komisija neće ni uzeti u razmatranje prijavu za dodjelu градевинског земљишта niti dodjeliti земљиште u складу sa ovim zakonom uz koju nije priložen dokaz da podnositac prijave odnosno član njegovog porodičnog domaćinstva iz 1991. godine ne koristi imovinu za koju je podnesen zahtjev za povrat shodno Zakona o prestanku primjene Zakona o napuštenim stanovima Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 11/98, 38/98, 12/99, 18/99, 27/99, 43/99, 31/01 i 56/01) i Zakona o prestanku primjene zakona o privremenom napuštenim nekretninama u svojini građana Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 11/98, 29/98, 27/99, 43/99, 31/01, 56/01, 15/02).

Član 47.

Грађevinska parcela može se dodijeliti na korištenje radi građenja i za potrebe više lica koja po ugovoru o zajedničkoj izgradnji stiču pravo svojine pod uslovima iz člana 46. ovog zakona.

Уговор iz prethodnog stava ne proizvodi pravno djelstvo ako potpis ugovarača nisu ovjereni kod organa nadležnog za ovjeru potpisa.

Član 48.

Organ koji je općinsko vijeće ovlastilo da provodi javni konkurs dostaviti će zaključak o rezultatu konkursa svim učesnicima konkursa u roku od osam dana po zaključenju konkursa.

Nakon proteka roka od osam dana organ koji provodi konkurs dostavlja zaključak o rezultatu konkursa sa prigovorima učesnika konkursa općinskom vijeću radi donošenja rješenja o dodjeli градског грађевинског земљишта na korištenje radi građenja.

Учесnici konkursa mogu u roku od osam dana od dana dostavljanja zaključaka o rezultatu konkursa izjaviti prigovor protiv tog zaključka općinskog vijeću.

Protiv rješenja o dodjeli градског грађевинског земљишта na korištenje radi građenja ne može se izjaviti žalba ali se može pokrenuti upravni spor.

b) Gubitak prava korištenja zemljишta radi građenja

Član 49.

Fizičko odnosno pravno lice, gubi pravo korištenja zemljишta radi građenja ako u roku od jedne godine od pravosnažnosti rješenja o dodjeli земљишта na korištenje radi građenja ne podnese zahtjev da mu se izda odobrenje za građenje, odnosno ako u roku od jedne godine od izdavanja odobrenja za građenje ne izvede pretežan dio radova na грађevini tj. izgradnju sa prvom nadzemnom stropnom konstrukcijom.

Rješenja o dodjeli градевинског земљишта koja su u suprotnosti sa odredbama člana 46. smatraju se ništavnima, a fizičko lice kome je u skladu sa tim rješenjem dodijeljeno грађевинско земљиште gubi sva uknjizena prava korištenja u skladu sa članom 50. ovog zakona.

Član 50.

Gubitak prava korištenja земљишta radi građenja iz razloga predviđenih u prethodnom članu utvrđuje rješenjem općinski organ uprave nadležan za imovinsko-pravne poslove.

Na osnovu rješenja iz prethodnog stava briše se u katastru nekretnina, odnosno u земљишnoj knjizi upisano pravo korištenja земљишta radi građenja i uspostavlja se ranije stanje upisa.

Član 51.

U slučaju prestanka prava korištenja земљишta radi građenja po odredbama prethodnog člana, općina je dužna platiti licu kojem je to pravo prestalo грађevinsku vrijednost nedovršene zgrade i naknadu za troškove uređenja градског грађевinskog земљишta utvrđene po odredbama Zakona o eksproprijaciji

Federacije BiH ("Službeni list SRBiH", br. 12/87, 38/89 i 3/93) i naknadu za земљишte u momentu prestanka ovog prava.

Član 52.

Nosilac prava korištenja земљишta radi građenja koji odustane od namjere da gradi zgradu dužan je vratiti земљишte općini.

Gubitak prava korištenja земљишta radi građenja iz razloga predviđenog u prethodnom stavu utvrđuje rješenjem općinski organ uprave nadležan za imovinsko-pravne poslove.

U slučaju iz stava 1. ovog člana nosilac prava korištenja земљишta radi građenja ima pravo na naknadu za dodijeljeno градско грађевинско земљишte i za troškove uređenja земљишta u visini njihove vrijednosti u vrijeme vraćanja земљишta općini.

Član 53.

Kada se na градском грађевинском земљишtu, dodijeljenom поступaju na snagu ovog zakona, izgradi грађevina u skladu sa važećim zakonima, prestaje pravo korištenja земљишta radi građenja i stiče se pravo vlasništva.

c) Raspolaganje nedovršenom zgradom na градском грађevinskom земљишtu

Član 54.

U pogledu prometa, opterećivanja i nasljeđivanja nedovršene zgrade koja se nalazi na градском грађevinskom земљишtu važe odredbe ovog zakona o ograničenju prometa, opterećivanja i nasljeđivanja ostvarenog првенstvenog prava korištenja земљишta radi građenja i prava korištenja земљишta radi građenja.

Nedovršenom zgradom, u smislu ovog zakona, smatra se zgrada na kojoj je završena faza prvog horizontalnog затварања prostora do faze odobrenja za upotrebu prema odredbama Zakona o prostornom uređenju.

Nedovršena zgrada može se uz saglasnost općinskog vijeća otuditi ako je nosilac ostvarenog првенstvenog prava korištenja земљишta radi građenja, odnosno prava korištenja земљишta radi građenja, bio spriječen opravdanim razlozima da nastavi građenje (teška i trajna bolest, smrt člana porodice, smanjenje broja članova porodice, razvod braka, preseljenje u drugo mjesto i sl.).

U slučaju iz prethodnog stava, upis prava korištenja na kupca izvršit će se na osnovu kupoprodajnog ugovora i saglasnosti općinskog vijeća.

Ako općinsko vijeće ne da saglasnost za otuđenje nedovršene zgrade na traženje nosioca prava korištenja земљишta radi građenja ili njegovog pravnog naslijednika, općina je dužna preuzeti земљишte sa nedovršenom zgradom i platiti naknadu prema odredbama člana 51. ovog zakona u roku od tri mjeseca od podnošenja zahtjeva za pribavljanje saglasnosti iz prethodnog stava.

VI - ОГРАНИЧЕЊЕ ПРАВА КОРИШТЕЊА ГРАДСКОГ ГРАДЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА

a) Stvarne služnosti

Član 55.

U skladu sa prostornim planom ili planom parcelacije na градском грађевинском земљишtu i na грађevinama koje su podignute na tom земљишtu mogu se ustanoviti stvarne služnosti.

Do donošenja planova iz prethodnog stava, stvarne služnosti u oblasti komunalne infrastrukture mogu se ustanoviti na osnovu odluke općinskog vijeća.

Rješenje o ustanovljenju stvarnih služnosti donosi općinski organ uprave nadležan za imovinsko-pravne poslove.

b) Privremeno zauzimanje

Član 56.

Градско грађevinsko земљиште koje je potrebno radi izgradnje грађevine ili za izvođenje drugih radova na susjednom земљишtu može se privremeno zauzeti.

Rješenjem o privremenom zauzimanju, koje donosi općinski organ uprave nadležan za imovinsko-pravne poslove, određuje se svrha i trajanje privremenog zauzimanja градског грађевinskog земљишta.

Žalba izjavljena protiv rješenja iz prethodnog stava ne odlaže izvršenje rješenja.

c) Pripremne radnje**Član 57.**

Radi priprema za provođenje eksproprijacije građevina, odnosno uređenja gradskog građevinskog zemljišta, dozvolit će se na gradskom građevinskom zemljištu vršenje potrebnih pripremnih radnji (premjeravanje i ispitivanje zemljišta, pribavljanje podataka o građevinama, nasadima i sl.).

U rješenju o dozvoli vršenja pripremnih radnji koje donosi općinski organ uprave nadležan za imovinsko-pravne poslove, će se navesti pripremne radnje i rok za njihovo izvršenje.

Zalba izjavljena protiv rješenja iz prethodnog stava ne odlaže izvršenje rješenja.

d) Naknada**Član 58.**

U slučaju ustanovljenja prava služnosti, privremenog zauzimanja gradskog građevinskog zemljišta, odnosno vršenja pripremnih radnji, naknada se određuje po odredbama Zakona o eksproprijaciji.

VII - PROTIVPRAVNO RAŠPOLAGANJE GRADSKIM GRAĐEVINSKIM ZEMLJIŠTEM**Član 59.**

Pravni poslovi o raspolažanju sa privremenim pravom korištenja zemljišta prvenstvenim pravom korištenja zemljišta radi građenja i pravom korištenja zemljišta radi građenja zaključeni protivno odredbama ovog zakona, kao i ugovori o zajedničkoj izgradnji zaključeni protivno odredbama iz čl. 38. i 48. ovog zakona ništavi su, a prava na gradskom građevinskom zemljištu koja su bila predmet tih ugovora, prestaju bez naknade.

U slučajevima iz prethodnog stava nadležni sud utvrđuje ništavost pravnog posla i donosi odluku o predaji zemljišta općini.

Sudovi i drugi nadležni organi, čim saznaju da je zaključen ugovor iz stava I. ovog člana, ili je izvršena bespravna dodjela zemljišta dužni su o tome obavijestiti nadležnog javnog pravobranjoca, koji će podnijeti nadležnom суду tužbu za utvrđivanje ništavosti takvog ugovora ili bespravne dodjele.

Član 60.

Sud može odlučiti da se ono što je dato za pribavljanje zemljišta na osnovu ništavog pravnog posla iz prethodnog člana u cjelini vratí ugovornoj strani ili predra općini, odnosno da se jedan dio vratí ugovornoj strani, a ostatak predra općini.

Pri odlučivanju o vraćanju ugovornoj strani ili predaji općini onoga što je dato za pribavljanje zemljišta sud će voditi računa o savjesnosti ugovorne strane, o značaju ugroženog društvenog interesa, kao i načelima morala i prinudnih propisa.

Nedovršena zgrada koja je bila predmet ništavog ugovora prelazi u državnu svojinu, a o naknadi sud će odlučiti u skladu sa st. 1. i 2. ovog člana.

VIII - GRAĐENJE BEZ PRAVA KORIŠTENJA ZEMLJIŠTA RADI GRAĐENJA NA GRADSKOM GRAĐEVINSKOM ZEMLJIŠTU**Član 61.**

Na građevinskom zemljištu u državnoj svojini na kojem je izgrađena zgrada bez prava korištenja zemljišta radi građenja za koju se može naknadno izdati odobrenje za građenje po odredbama Zakona o prostornom uređenju, općinsko vijeće će utvrditi pravo vlasništva u korist graditelja, odnosno njegovog pravnog sljednika, uz obavezu plaćanja naknade za dodijeljeno građevinsko zemljište na korištenje i za uređenje građevinskog zemljišta.

Prije utvrđivanja prava vlasništva u skladu sa ovim članom, nadležni općinski organ uprave će raspraviti imovinsko-pravne odnose.

IX - NAKNADA**Član 62.**

Fizičko i pravno lice kome je dodijeljeno gradsko građevinsko zemljište na korištenje radi građenja, dužno je platiti naknadu za dodijeljeno zemljište i naknadu za troškove uređenja tog zemljišta.

Naknadu iz prethodnog stava, osim naknade za preuzeto zemljište dužan je da plati i raniji vlasnik koji je ostvario

prvenstveno pravo korištenja zemljišta radi građenja na gradskom građevinskom zemljištu.

Iznos naknade za dodijeljeno gradsko građevinsko zemljište utvrđuje se rješenjem o dodjeli tog zemljišta, a iznos naknade za uređenje gradskog građevinskog zemljišta utvrđuje se rješenjem o urbanističkoj saglasnosti.

Licu kome je dodijeljeno gradsko građevinsko zemljište ne može se izdati odobrenje za građenje, niti se može izvršiti uknjižba prava korištenja zemljišta radi građenja u katastru nekretnina, odnosno u zemljišnoj knjizi, dok ne podnese dokaz da je platilo naknadu za zemljište i naknadu za uređenje zemljišta.

Član 63.

Naknada za dodijeljeno gradsko građevinsko zemljište, naknada za uređenje gradskog građevinskog zemljišta i naknada za korištenje gradskog građevinskog zemljišta utvrđuje se prema osnovama i mjerilima propisanim ovim zakonom i odlukom općinskog vijeća.

Osnovi i mjerila za određivanje visine naknade za dodijeljeno gradsko građevinsko zemljište na korištenje, naknade za uređenje gradskog građevinskog zemljišta i naknade za korištenje gradskog građevinskog zemljišta moraju biti razgraničeni i međusobno uskladjeni.

Sredstva koja se ostvaruju iz naknade za dodijeljeno gradsko građevinsko zemljište na korištenje, naknade za uređenje gradskog građevinskog zemljišta i naknade za korištenje gradskog građevinskog zemljišta (rente), koriste se za troškove naknade ranijim vlasnicima, za troškove uređenja zemljišta i troškove izrade prostorno-planske dokumentacije.

Fizička lica kojima su dodijeljene građevinske parcele bez naknade u periodu od 6. aprila 1992. godine do stupanja na snagu ovog zakona i čija su prijeratna imovinska prava vraćena u skladu sa relevantnim zakonima o povratu imovine iz člana 46. stav 7., izgubit će pravo na oslobođanje od plaćanja naknade za dodjelu zemljišta.

Fizička lica koja su izgubila pravo na dodjelu zemljišta bez naknade u skladu sa prethodnim stavom će platiti naknadu u iznosu i roku utvrđenom ovim zakonom.

Niko se ne može oslobođiti obaveze plaćanja naknade utvrđene ovim zakonom, osim u slučajevima predviđenim čl. 90. i 91. ovog zakona, te se ovim stavljuju van snage sve odluke, uredbe i drugi propisi koji su u suprotnosti sa ovim zakonom.

Općina će pokrenuti postupak za izmirenje duga u skladu sa važećim zakonima.

a) Naknada za dodijeljeno gradsko građevinsko zemljište na korištenje**Član 64.**

Naknada za dodijeljeno gradsko građevinsko zemljište na korištenje obuhvata:

1. plaćenu naknadu namijenjenu za preuzeto zemljište čiji se iznos utvrđuje u skladu sa Zakonom o ekproprijaciji;
2. naknada iz osnova prirodnih pogodnosti gradskog građevinskog zemljišta i pogodnosti već izgradene komunalne infrastrukture koje mogu nastati prilikom korištenja tog zemljišta, a koje nisu rezultat ulaganja sredstava vlasnika ili korisnika nekretnina - renta.

Visina naknade za dodijeljeno gradsko građevinsko zemljište na korištenje utvrđuje se rješenjem o dodjeli zemljišta na korištenje radi građenja.

Član 65.

Gradsko građevinsko zemljište prema pogodnostima iz člana 64. stava 1. tačke 2., dijeli se najviše na šest zona.

Zone se utvrđuju na osnovu položaja zemljišta, stepena opremljenosti zemljišta komunalnim objektima i instalacijama, saobraćajne povezanosti, vrste i kapaciteta objekata za svakodnevno i periodično snabdijevanje, stepena pokrivenosti objektima za zdravstvenu zaštitu, školstvo, kulturu i dječiju zaštitu, prirodnih i ekoloških uslova korištenja zemljišta, kao što su naročito nagib terena, orientacija, osunčanost, temperatura zraka, vjetrovi i zagadenost vazduha.

Član 66.

Kao osnovica za izračunavanje visine rente služi prosječna konačna građevinska cijena iz prethodne godine m^2 korisne stambene površine na području općine. Prosječnu konačnu

građevinsku cijenu utvrđuje odlukom općinskog vijeća svake godine, a najkasnije do 31. marta tekuće godine.

Član 67.

Prosječna konačna građevinska cijena iz prethodnog stava valorizuje se u toku godine svaka tri mjeseca na osnovu indeksa rasta cijena građevinskih radova u visokogradnji i niskogradnji po sumarnoj metodologiji i podacima koje objavljuje Zavod za statistiku.

Član 68.

Visina rente po m^2 korisne površine građevine koja će se graditi na gradskom građevinskom zemljištu, utvrđuje se u procentu od prosječne konačne građevinske cijene iz stava 1. prethodnog člana, i to kao fiksan procenat rente:

- prvoj zoni 6%,
- drugoj zoni 5%,
- trećoj zoni 4%,
- četvrtoj zoni 3%,
- petoj zoni 2%,
- šestoj zoni 1%.

Visinu rente po zonama utvrđuje odlukom općinsko vijeće, polazeći od kriterija iz člana 65. stav 2. ovog zakona.

Visina rente za gradsko građevinsko zemljište u državnoj svojini kod dogradnje, nadzidivanja i kod izgradnje pomoćnih objekata utvrđuje se rješenjem o odobrenju za građenje.

b) Naknada za preuzeto gradsko građevinsko zemljište

Član 69.

Raniji vlasnik neizgrađenog gradskog građevinskog zemljišta koje je preuzeto iz njegovog posjeda ima pravo na naknadu.

Raniji vlasnik neizgrađenog gradskog građevinskog zemljišta odnosno njegov pravni sljednik stiče pravo na naknadu po pravosnažnosti rješenja o preuzimanju, odnosno nakon davanja izjave o predaji zemljišta općini.

Naknadu za preuzeto zemljište plaća općina na čijem se području nalazi zemljište.

Naknada se odreduje i isplaćuje po odredbama Zakona o eksproprijaciji.

c) Naknada za uređenje gradskog građevinskog zemljišta

Član 70.

Naknada za uređenje gradskog građevinskog zemljišta obuhvata stvarne troškove pripremanja i opremanja građevinskog zemljišta kao što je predviđeno prostornim ili urbanističkim planom.

Iznos naknade za uređenje gradskog građevinskog zemljišta utvrđuje se saglasno programu uređenja gradskog građevinskog zemljišta.

Član 71.

Naknadu za uređenje gradskog građevinskog zemljišta plaćaju investitori građevine koja se gradi na tom zemljištu, prema jedinici površine objekta za čiju izgradnju se izdaje urbanistička saglasnost.

Član 72.

Naknada iz člana 71. ovog zakona utvrđuje se rješenjem o urbanističkoj saglasnosti.

Ako je dodijeljeno gradsko građevinsko zemljište koje nije uređeno, korisnik tog zemljišta dužan je da izvrši uređenje na cijeloj površini zemljišta saglasno urbanističko-tehničkim i drugim uslovima utvrđenim u urbanističkoj saglasnosti, u kojem slučaju korisnik zemljišta nije dužan da plati naknadu za uređenje zemljišta.

Kada je to potrebno, sa korisnikom će se ugovoriti dinamika uređenja gradskog građevinskog zemljišta, kao i obaveze i sankcije za neizvršenje obaveza. Ugovorom će se utvrditi da korisnik plaća naknadu za uređenje cijele površine.

d) Naknada za korišćenje gradskog građevinskog zemljišta

Član 73.

Odlukom općinskog vijeća kojom se uvodi obaveza plaćanja naknade za korišćenje gradskog građevinskog zemljišta (renta) određuju se osnovi i mjerila na osnovu kojih se utvrđuje visina naknade u zavisnosti od pogodnosti koje određeno zemljište pruža korisniku: obima i stepena izgrađenosti i uredenosti i

položaja zemljišta u naselju, opremljenosti zemljišta komunalnim građevinama i instalacijama, saobraćajne povezanosti, vrste i kapaciteta objekata za svakodnevno i periodično snabdijevanje, stepena pokrivenosti naselja objektima za zdravstvo, obrazovanje i kulturu i prirodnih uslova korišćenja zemljišta.

Mjerilima na osnovu kojih se utvrđuje visina naknade za korišćenje gradskog građevinskog zemljišta može se to zemljište kategorisati različito, prema pogodnostima koje pruža i s obzirom na položaj u naseljenom mjestu i određenu namjenu korišćenja (za stanovanje, za proizvodnju ili drugu privrednu djelatnost i kuće u kojima vlasnici stalno ne stanuju, nego ih povremeno koriste za odmor).

Odlukom iz stava 1. ovog člana određuju se i način i rokovi plaćanja naknade za korišćenje gradskog građevinskog zemljišta.

Rješenje o određivanju naknade za korišćenje gradskog građevinskog zemljišta donosi općinski organ uprave nadležan za komunalne poslove, odnosno organizacija koju je općinsko vijeće ovlastilo za obavljanje tih poslova.

U slučaju neplaćanja naknade za korišćenje građevinskog zemljišta, svoja potraživanja općina ostvaruje u postupku pred nadležnim sudom.

Član 74.

Naknada za korišćenje gradskog građevinskog zemljišta, određuje se u skladu sa odlukom iz člana 73. ovog zakona, prema jedinici površine zemljišta (m^2), odnosno prema jedinici izgrađene korisne površine u iznosu od 0,01%.

Član 75.

Obveznici naknade iz prethodnog člana su vlasnici ili nosioci prava raspolažanja na stambenom, poslovnom ili sličnom prostoru, odnosno fizička i druga pravna lica koja su korisnici gradskog građevinskog zemljišta.

Obveznik naknade utvrđuje se na osnovu podataka iz urbanističke ili građevinske dokumentacije, kataстра nekretnina odnosno zemljišnih knjiga ili uvidaja na licu mjesta.

Vlasnik stana, odnosno nosioc stanarskog prava, kao i zakupac poslovnih prostorija ili neizgrađenog gradskog građevinskog zemljišta, dužan je da obvezniku iz stava 1. ovog člana, naknadi iznos naknade, koji nije sadržan u stanarini, odnosno zakupnini.

X - OSTALO GRAĐEVINSKO ZEMLJIŠTE

Član 76.

Ostalo građevinsko zemljište (član 3. tačka 2. ovog zakona) određuje se odlukom općinskog vijeća.

Odluka o određivanju ostalog građevinskog zemljišta zasniva se na prostornom planu općine ili prostornom planu posebnog područja koji sadrže granice urbanih i drugih područja na kojima je predviđeno građenje ili vršenje drugih radova urbanističkim planom, urbanističkim redom ili prostornim planom.

Odluka iz stava 1. ovog člana može obuhvatiti građevinsko zemljište u državnoj svojini i građevinsko zemljište u privatnoj svojini.

Član 77.

Odlukom iz prethodnog člana utvrđuju se uslovi i mjerila za razvoj područja koje obuhvata ostalo građevinsko zemljište i određuju njegove granice po prethodno pribavljenom mišljenju mjesnih zajednica i ostalih zainteresovanih pravnih lica.

Član 78.

Odredbe ovog zakona koje se odnose na gradsko građevinsko zemljište primjenjuju se i na ostalo građevinsko zemljište.

Član 79.

Ako je građevinsko zemljište određeno odlukom iz člana 76. ovog zakona u državnoj (ranije društvenoj) svojini, privredna društva i druga pravna lica koja upravljaju tim zemljištem imaju pravo da ga koriste za svoje djelatnosti i da raspolažu njime saglasno zakonu u skladu sa potreбama uređenja prostora u tom području i drugim uslovima određenim tom odlukom.

Član 80.

Izgrađenim i neizgrađenim ostalim građevinskim zemljištem određenim odlukom iz člana 76. ovog zakona, koje je u svojini

физичких и првних лица, власник има право да raspolaže i obavezu da ga koristi na način i pod uslovima određenim zakonom i propisima općine donesenim na osnovu zakona.

Na zemljištu iz prethodnog stava mogu se graditi građevine samo pod uslovima određenim zakonom i propisima koje u okviru svojih prava i dužnosti donosi općina.

Član 81.

Ako se na ostalom građevinskom zemljištu na kojem postoji pravo vlasništva provodi dioba katastarskih parcela na osnovu nasljedivanja ili prenosa prava vlasništva pravnim poslom, takva dioba može biti pravni osnov za obrađivanje građevinskih parcela na tom zemljištu, ukoliko dioba nije provedena saglasno propisima o planiranju i uređenju prostora.

Član 82.

Odlukom općinskog vijeća o pristupanju izradi prostornog plana ili urbanističkog plana, može se potpuno ili djelimično zabraniti promet neizgrađenog građevinskog zemljišta u vlasništvu fizičkih i pravnih lica, koje će biti obuhvaćeno tim planom, za vrijeme dok se taj plan ne donese, a najduže za dvije godine.

Zabrana iz stava 1. se upisuje kao zabilježba po službenoj dužnosti u zemljišnim knjigama. Nakon isteka roka iz stava 1., zabilježba se po službenoj dužnosti briše.

Član 83.

Općinsko vijeće može uvesti obavezu plaćanja naknada iz člana 63. ovog zakona za:

1. korišćenje ostalog građevinskog zemljišta na kojem postoji pravo svojine;
2. korišćenje izgrađenog ostalog građevinskog zemljišta na kojem postoji pravo svojine;
3. uređenje ostalog građevinskog zemljišta na kojem postoji pravo svojine.

Odlukom iz prethodnog stava može se obuhvatiti samo građevinsko zemljište iz člana 65. stav 2. ovog zakona i neizgrađeno građevinsko zemljište obuhvaćeno programom uređenja građevinskog zemljišta.

Naknada za korišćenje izgrađenog građevinskog zemljišta određuje se prema m^2 izgradene korisne površine zemljišta, odnosno prema m^2 izgradene korisne površine za stambeni ili poslovni prostor.

Naknade iz stava 1. tač. 1. i 3. ovog člana utvrđuju se rješenjem o urbanističkoj saglasnosti, a naknada iz tačke 2. utvrđuje se rješenjem iz člana 73. stav 4. ovog zakona.

Član 84.

U pogledu prometa ostalog građevinskog zemljišta i eksproprijacije građevinskog zemljišta na kome postoji pravo svojine, primjenjuju se propisi o prometu nepokretnosti, odnosno propisi o eksproprijaciji, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

XI - KAZNENE ODREDBE

Član 85.

Novčanom kaznom od 600,00 KM do 7.500,00 KM kaznit će se za prekršaj privredno društvo ili drugo pravno lice:

1. ako kao korisnik neizgrađenog gradskog građevinskog zemljišta prenese korišćenje tog zemljišta na drugo lice protivno odredbi člana 18. st. 1. i 2. ovog zakona;
2. ako kao korisnik neizgrađenog gradskog građevinskog zemljišta daje to zemljište drugom licu na privremenenu upotrebu protivno odredbi člana 21. stav 3. ovog zakona.

Za radnje iz prethodnog stava kaznit će se novčanom kaznom 300,00 KM do 1.500,00 KM i odgovorno lice u privrednom društvu ili drugom pravnom licu.

Član 86.

Novčanom kaznom od 300,00 KM do 1.500,00 KM kaznit će se za prekršaj fizičko i pravno lice:

1. ako kao raniji korisnik ili korisnik neizgrađenog gradskog građevinskog zemljišta mijenja oblik i površinu parcele tog zemljišta protivno odredbi člana 19. ovog zakona;
2. ako kao korisnik neizgrađenog gradskog građevinskog zemljišta, koristi to zemljište ili prenese pravo korišćenja tog zemljišta na drugo lice protivno odredbama člana 21., st. 2. i 3., i člana 23. st. 1. i 2. ovog zakona;

3. ako kao nosilac prava korišćenja zemljišta radi građenja studi nedovršenu zgradu koja se nalazi na gradskom građevinskom zemljištu, protivno odredbama člana 54. stav 3. ovog zakona.

XII - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 87.

(Revizija)

Pravna valjanost izvršenih dodjela građevinskog zemljišta između 6. aprila 1992. godine i dana stupanja na snagu ovog zakona, na kojem su fizička lica imala pravo korišćenja prije 6. aprila 1992. godine za stambene, poljoprivredne ili poslovne svrhe (u dalnjem tekstu: revizija), biće utvrđena isključivo u skladu sa ovim zakonom.

Dodjele građevinskog zemljišta izvršene nakon 6. aprila 1992. godine u skladu sa Odlukom Visokog predstavnika kojom se zabranjuje promet zemljišta u državnoj svojini (u dalnjem tekstu: izuzeća) koja je odobrio Ured Visokog predstavnika, neće biti predmet revizije ali se mogu osporavati pred nadležnim sudom.

Fizička lica, ili njihovi zakonski nasljednici, koja su imala pravo korišćenja na građevinskom zemljištu, i koja su to pravo koristila na dan ili prije 6. aprila 1992. godine za stambene, poljoprivredne ili poslovne svrhe, a čije je pravo korišćenja prestalo bez njihove saglasnosti između 6. aprila 1992. godine i dana stupanja na snagu ovoga zakona, mogu kod općinskog organa uprave nadležnog za imovinsko-pravne poslove podnijeti zahtjev za reviziju u roku od 2 godine od dana stupanja na snagu ovoga zakona (u dalnjem tekstu: podnosioci zahtjeva).

Zahtjev iz prethodnog stava može također podnijeti član porodičnog domaćinstva ili zakonski zastupnik osobe pomenute u prethodnom stavu.

Trajno pravo korišćenja stećeno u periodu između 6. aprila 1992. godine i stupanja na snagu ovoga zakona neće biti pretvoreno u privatnu svojinu u skladu sa članom 39. ovog zakona do isticanja roka za podnošenje zahtjeva za reviziju u skladu sa stavom 3. ovoga člana.

Član 88.

Nadležni općinski organ uprave vodi postupak revizije i sačinjava nacrt rješenja po zahtjevu za reviziju dodijeljenog zemljišta iz člana 87. u roku od mjesec dana od dana prijema zahtjeva. Nacrt rješenja općinski organ uprave dužan je dostaviti na odlučivanje općinskom vijeću u roku od pet dana od njene pripreme.

Protiv rješenja iz prethodnog stava može se pokrenuti upravni spor.

Član 89.

Ukoliko nadležni općinski organ uprave u postupku revizije utvrdi da je podnositelj na dan ili prije 6. aprila 1992. godine koristio predmetno zemljište u stambene, poljoprivredne ili poslovne svrhe, i da mu/joj je pravo korišćenja prekinuto između 6. aprila 1992. godine i dana stupanja na snagu ovog zakona, bez njegove saglasnosti općina će vratiti pravo korišćenja na ranije dodijeljenom zemljištu ili osigurati naknadu.

Član 90.

Ukoliko je treća strana bona fide započela izgradnju na zemljištu koje je predmet revizije ili ako je zemljište privideno namjeni, općina će kompenzirati podnosioca zahtjeva bilo putem novčane naknade u skladu sa članom 69. ovog zakona, ili putem dodjele zemljišne parcele koja je podudarna po veličini, funkciji, vrijednosti, lokaciji itd, zavisno od izbora podnosioca zahtjeva.

Ukoliko je predmetno zemljište dodijeljeno trećoj strani ali treća strana nije započela građevinske radeve na zemljištu, općina će joj vratiti novčani iznos dat na ime dažbine koji je platila za sticanje prava korišćenja ili joj obezbijediti alternativnu zemljišnu parcelu bez naknade.

U svrhu primjene člana 87. stava 3. ovog zakona, podnosiocem zahtjeva koji nije pristao na prestanak tog prava će se smatrati svaki podnositelj zahtjeva koji nije primio naknadu u skladu sa Zakonom o eksproprijaciji. Podnosioce zahtjeva neće obavezivati nikakva saglasnost ili dogovor o naknadi koji je postigao pravni zastupnik kojeg je imenovala općina dok je podnositelj zahtjeva bio raseljen ili izbjeglica.

Podnositelj zahtjeva koji ustvrdi da je njegova saglasnost dobijena primjenom sile, prijetnje ili u zabludi, pokreće postupak pred nadležnim sudom.

Prilikom utvrđivanja visine naknade iz ovog člana, općinski organ uprave dodjeljuje iznos naknade koji podnosiocu pripada po članu 69. stav 4 ovog zakona umanjen za iznos djelimične naknade koja je već isplaćena podnosiocu.

Član 91.

Dodjela građevinskog zemljišta u skladu sa članom 90. bit će oslobođena uslova koje propisuje član 46. kao i obaveze plaćanja naknade ukoliko je podnosič zahtjeva platio takvu naknadu prije otkazivanja njenog/njegovog prava korištenja zemljišta u državnom vlasništvu radi građenja.

Član 92.

Odredbe o naknadi za uređenje i korištenje gradskog građevinskog zemljišta koje su donesene prije stupanja na snagu ovog zakona, bit će uskladene sa odredbama ovog zakona u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 93.

Općinsko vijeće će donijeti odluku o utvrđivanju drugog građevinskog zemljišta iz člana 76. ovog zakona u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, za ona područja za koja su doneseni planovi iz člana 76. stav 2. ovoga zakona.

Član 94.

Postupci koji su pokrenuti po zahtjevu za dodjelu građevinskog zemljišta u državnom vlasništvu radi građenja, prije stupanja na snagu ovog zakona, bit će okončani u skladu sa odredbama Zakona o građevinskom zemljištu ("Službeni list SR BiH", br. 34/86 i 1/90, i 29/90 i "Službeni list RBiH", br. 3/93 i 13/94), ukoliko je prvočesteno rješenje o dodjeli zemljišta doneseno prije stupanja na snagu ovog zakona.

Ukoliko se prvočesteno rješenje o dodjeli neizgradenog građevinskog zemljišta iz prethodnog stava poništiti u drugostepenom postupku, ili u upravnom sporu, novi postupak će biti pokrenut u skladu sa odredbama ovog zakona.

Član 95.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje važiti Zakon o građevinskom zemljištu ("Službeni list SRBiH", br. 34/86, 1/90, i 29/90 i "Službeni list R BiH", br. 3/93 i 13/94), kao i svi podzakonski akti koji su u suprotnosti sa odredbama ovoga zakona.

Federalni ministar prostornog uređenja i okoliša i druga nadležna ministarstva ovlašćuju se da u roku od 30 dana od dana objavljivanja ovog zakona donesu podzakonske akte za provedbu ovog zakona.

Član 96.

Stupanjem na snagu ovoga zakona, po sili zakona prestaje državno vlasništvo na gređevinskom zemljištu koje nije privedeno namjeni u skladu sa prostornim planom, a u društveno sada državno vlasništvo je prešlo na osnovu odluke općine.

Prestanak vlasništva iz stava 1. ovog člana, kao i uspostavljanje ranijeg vlasničko pravnog odnosa, utvrđuje se rješenjem općinskog organa uprave nadležnog za imovinsko-pravne odnose.

Rješenje iz stava 2. ovog člana se može osporavati žalbom u postupku pred organom uprave Federacije Bosne i Hercegovine nadležnim za imovinsko pravne poslove.

Pravosnažno rješenje iz stava 2. ovog člana dostavlja se po službenoj dužnosti organu nadležnom za evidenciju prava na nekretninama na provođenje.

Član 97.

Ovaj zakon stupa na snagu 16. maja 2003. godine i bez odlaganja se objavljuje u "Službenim novinama Federacije BiH".

Предсједавајући Дома народа Парламента Федерације BiH Slavko Matić , s. r.	Предсједавајући Представниčког дома Парламента Федерације BiH Muhamed Ibrahimović , s. r.
--	---

Temeljem članka IV.B.7. a) (IV) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, donosim

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O GRAĐEVNOM ZEMLJIŠTVU FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Proglašava se Zakon o građevnom zemljištu Federacije Bosne i Hercegovine koji je donio Parlament Federacije BiH na sjednici Zastupničkog doma od 5. siječnja 2004. godine i na sjednici Doma naroda od 3. prosinca 2003. godine.

Broj 01-02-696/05
 18. studenoga 2005. godine
 Sarajevo

Predsjednik
 Federacije BiH
Niko Lozančić, v. r.

ZAKON

O GRAĐEVNOM ZEMLJIŠTU FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

I - OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim zakonom uređuju se uvjeti i način stjecanja prava na zemljištu u gradovima i naseljima gradskog karaktera i drugim područjima predviđenim za stambenu i drugu kompleksnu izgradnju, vrijeme prestanka tih prava, način korištenja i upravljanja kao i naknade za korištenje ovog zemljišta.

Članak 2.

Gradskim građevnim zemljištem u smislu ovog zakona smatra se izgrađeno i neizgrađeno zemljište u gradovima i naseljima gradskog karaktera, koje je planovima za prostorno uređenje i urbanističkim planovima namijenjeno za izgradnju objekata sukladno odredbama Zakona o prostornom uređenju ("Službene novine Federacije BiH", broj 52/02).

Ostalo građevno zemljište u smislu ovog zakona je izgrađeno i neizgrađeno zemljište namijenjeno za izgradnju objekata sukladno odredbama Zakona o prostornom uređenju, a koje se nalazi van zona gradskog građevnog zemljišta, odnosno van gradova i naselja gradskog karaktera.

Članak 3.

Izgradnja gradova i naselja gradskog karaktera na gradskom građevnom zemljištu i ostalom građevnom zemljištu obavlja se sukladno prostornim planom i smatra se općim interesom.

Članak 4.

Gradsko građevno zemljište može biti u državnom i privatnom vlasništvu.

Gradskim građevnim zemljištem u privatnom vlasništvu smatra se:

- izgrađeno gradsko građevno zemljište i to zemljište ispod objekta i zemljište koje služi za redovitu uporabu objekta, odnosno zemljište na kojem je do sada postojalo trajno pravo korištenja a prema članku 39., te zemljište iz članka 96. ovoga zakona.

Članak 5.

Na gradskom građevnom zemljištu mogu se steći i prava određena zakonom.

Članak 6.

Općina upravlja i raspolaže gradskim građevnim zemljištem u državnom vlasništvu na način i pod uvjetima predviđenim zakonom i propisima donesenim na temelju zakona.

Članak 7.

Gradsko građevno zemljište u privatnom vlasništvu je u prometu.

Gradskim građevnim zemljištem u privatnom vlasništvu raspolažu vlasnici, samo uz ograničenja i pod uvjetima propisanim drugim relevantnim zakonima.

Članak 8.

Uređenje gradskog građevnog zemljišta u državnom vlasništvu do privodenja namjeni, općina može povjeriti gospodarskom društvu ili drugoj pravnoj osobi koja ispunjava uvjete za obnašanje tih poslova sukladno važećem zakonu.

Općina ne može prenijeti na drugu pravnu osobu pravo dodjeljivanja gradskog građevnog zemljišta na korištenje.